

Бурковська А. В.

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Жигало В. І.

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Фактори впливу на фінансові результати діяльності сільськогосподарських підприємств

Вирішальним показником діяльності сільськогосподарського підприємства, що відображає мету і доцільність його функціонування в умовах ринкових відносин є фінансовий результат. Позитивний кінцевий фінансовий результат (прибуток) забезпечує можливості самофінансування, задоволення матеріальних і соціальних потреб власника капіталу і працівників підприємства, на основі податків з прибутку забезпечується формування бюджетних доходів.

На жаль, підприємства сільського господарства можуть закінчувати рік зі збитками внаслідок диспаритету цін, незначної державної підтримки та інших зовнішніх факторів. У той же час, вони далеко не завжди використовують внутрішні резерви поліпшення кінцевих фінансових результатів. В таких умовах необхідно визначити як зовнішні, так і внутрішні резерви збільшення рентабельності виробництва і маси прибутку [1].

До групи зовнішніх факторів, що впливають на фінансові результати діяльності сільськогосподарських підприємств можна віднести наступні:

- 1) транспортні та інші фактори, що викликають додаткові витрати у одних підприємств і зумовлюють додатковий прибуток - у інших;
- 2) зміна відпускних цін на продукцію і споживані ресурси, тарифів на послуги та перевезення, торгових знижок, надбавок, ставок мінімальної заробітної плати та нарахувань на неї, ставок податків і інших зборів, виплачуваних організацією;
- 3) дотримання постачальниками, постачальницько-збутовими та іншими органами дисципліни з господарських питань, які зачіпають інтереси організації.

Серед основних факторів, що визначають кінцеві фінансові результати сільськогосподарського виробництва, можна виділити наступні [2]:

- 1) врожайність і продуктивність тварин; рівень собівартості продукції; диференціація цін продажу сільськогосподарської продукції, відповідно до її якості і використаних каналів збуту;
- 2) частка в загальному обсязі продажів прибуткової і збиткової продукції;
- 3) визначення порядку оцінки і амортизації нематеріальних активів;

4) вибір способу оцінки виробничих запасів; визначення складу і способів розподілу непрямих (накладних) витрат і ін.

Значний вплив на фінансові результати аграрних підприємств надають природні умови, а також специфіка їх діяльності [3].

Таким чином, виявити і оцінити дію абсолютно всіх факторів, від яких залежить величина прибутку або збитку, досить проблематично і не завжди доцільно. Завдання полягає в тому, щоб встановити найбільш важливі причини, що вплинули на фінансові результати.

Ми погоджуємося з думкою Ж. К. Джуламанова [4], що діяльність кожного сільськогосподарського підприємства можна чітко розділити на три види (рис. 1).

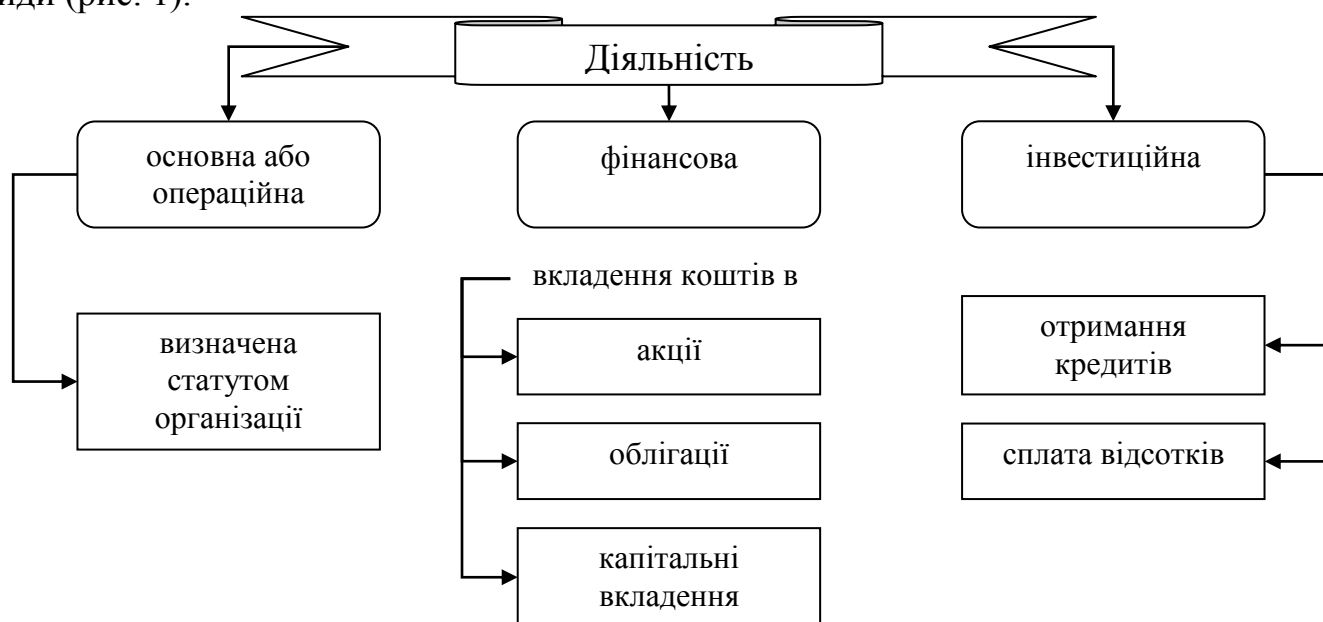

Рисунок 1 — Види діяльності сільськогосподарських підприємств

Джерело: побудовано за даними [4]

Відповідно до цього, для оцінки результатів діяльності сільськогосподарських організацій застосовують такі групи показників відносної прибутковості: основної діяльності (продаж продукції), виробничих засобів і всього майна, інвестицій, цінних паперів.

На практиці для оцінки прибутковості основної діяльності сільськогосподарських підприємств широко використовують показник рентабельності.

З нашої точки зору, для найбільш точної оцінки фінансових результатів основної діяльності сільськогосподарських організацій доцільно обчислювати наступні відносні показники: рентабельність продажів по виручці, рентабельність продажів за собівартістю, окупність витрат з продажу [5]. Для їх розрахунку слід використовувати прибуток від продажів, виручку від продажів, собівартість продажів.

Отже, фінансові результати сільськогосподарських підприємств можуть бути представлені прибутком або збитком. На величину прибутку впливають різні фактори, які умовно можна розділити на зовнішні і внутрішні. Найбільш

популярний спосіб оцінки фінансових результатів - розрахунок відносних показників (показників рентабельності).

Список використаних джерел:

1. Макконнелл К. Р. Економікс: Принципи, проблеми і політика / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю // пер. з англ. 11-го вид. – К. : Кіта, 2013. – Т. 2. – 400 с.
2. Лункіна Е. В. Удосконалення оцінки фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств / Е. В. Лункіна. – Київ, 2016. – 149 с.
3. Рафікова Н. Т. Оцінка ефективності виробництва зерна по зонам Південного регіону України / Н. Т. Рафікова, Н. Р. Валішіна // КНАУ. – 2016. – № 3. – С. 138-148.
4. Джуламанова Ж. К. Підвищення економічної ефективності селекційно-племінної роботи в м'ясному скотарстві / Ж. К. Джуламанова // Вісник КНАУ. – 2015. – № 4. – С. 40-42.
5. Олійник О. В. Формування фінансових результатів сільськогосподарського виробництва / О. В. Олійник // Економіка АПК. – 2003. – № 8. – С. 52-57.
6. Білокотов А. В. Розширене відтворення - основа сталого розвитку АПК регіону / А. В. Білокотов // Досягнення науки і техніки АПК. – 2016. – Т. 30. – № 3. – С. 9-14.
7. Лункіна Т. І. Забезпечення економічно стійкого розвитку сільськогосподарських підприємств на основі інтенсифікації виробництва: монографія / Т. І. Лункіна [за заг. ред. д.е.н., проф. І. І. Червен], Миколаїв, 2011. – 196 с.
8. Баришевська І. В. Оцінка фінансового стану сільськогосподарських підприємств / І. В. Баришевська, В. Гуртовенко // Вісник Харківського національного аграрного університету. Серія «Економічні науки». – № 3. Харків : Вид-во Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, 2015. – С. 206-215.
9. Полторак А. С. Механізм формування та ефективного використання оборотних активів на підприємствах АПК України / А. С. Полторак // Вісник Одеського національного університету. Економіка. – 2014. – Том 19. – Випуск 3/2. – С. 180-184.